

blive paa det ufornuftige Punkt end tilraade Ministeriet, naar han gik, at rette sig efter min Hensigt. Det skal jeg ikke opholde mig videre ved. Med Hensyn til Konsulenternes Uddannelse vil jeg kun sige, at jeg fastholder, at det er en Bevilling til deres Uddannelse, og hvorvidt man saa vil bevilge videre, det er en anden Sag; det trænger jo til nærmere Overveielse. Nei, Spørgsmaalet er ikke om at bevilge nogle Hundrede Tusinder mere eller mindre direkte eller indirekte til Landbruget, men Spørgsmaalet er, hvad Nytte er det til? Er det til tilstrækkelig Nytte med Hensyn til det Diemed, hvori man bevilger det. Jeg forstaar ikke Ordføreren's Udtalelser med Hensyn til Bevillinger til Landbruget. Enten maa den ærede Ordfører til 3die Behandling skrive Finantslovsforslaget om, eller ogsaa maa han tage tilbage de Udtalelser om, jeg tror, det var 80,000 Kroner, han nævnte til Landbruget. Thi naar De ville se efter i Deres Forslag § 19 III, og tage A: Landvæsenet — ja, der staar virkelig over A „Landvæsenet“ — blot dette Vitra A og sammenlægge, hvad der staar opført, saa faae De de 900,000 Kr., og det er foruden Oldenborrene, som ere 330,000 Kr. Det er i Alt 1,230,000 Kr. Jeg tror ikke, at vi i alle disse Aaringer have ladet Finantsloven staa med et galt Mærke. At den ærede Ordfører nu i 10 Aar — det er jo nemlig i 10 Aar, han har været Ordfører for Finantsloven, nemlig siden den Gang, da vi vendte med Hensyn til Modstanden mod det provisoriske Ministerium, og saa til nu, da vi atter vende i denne Periode — har ladet hele Finantsloven staa med urette Betegnelser, kan jeg ikke antage, det er ikke rigtigt. Det er Landvæsenet, der tales om i dette Afsnit af Finantsloven, og det er 900,000 Kr. foruden Oldenborrene. Det glæder mig at høre den Forsikring fra Indenrigsministeren, at nu ere vi fri for Oldenborreudgiften i 4 Aar. Men saavidt jeg husker, stemmer det ikke med hans Udtalelser fra i Fjor, at vi ikke ere sikke paa, at der slet intet Ghyveaar bliver sporadisk omkring i Landet i 4 Aar. (Bernthsen: Man maa ogsaa samle Larver.) Ja, jeg blot det, men jeg er heller ikke sikker paa, at det Andet passer (Indenrigsministeren: Det sagde jeg ikke.) Ja, det forekommer mig, at den ærede Minister sagde, at han slet ikke regnede med Oldenborrene. Naturligvis kunne vi tage mange andre Spørgsmaal. Jeg vil saaledes nævne Jernbanefatterne. Vi give 4½ Million Kroner til Jernbanevæsenet, og det har naturligvis Landbruget sin overordentlige Del i. Jeg siger ikke dette for at ville forfor-

dele de Bevillinger, der ere givne til de forskellige Næringsveie. Men jeg siger dette for at forhindre, at man ved overfladisk Tale om den Slags Ting, laver en uforstandig Politik, en Agrarpolitik, baseret paa, at Stænderne komme op mod hinanden her i Landet, og den Ene holder i den ene Ende, den Anden i den anden Ende. Det er ikke fornuftigt, og det kommer der let ud af det, naar de, der ere bedst inde i — eller i alt Fald paa Embedsvegne burde være bedst inde — Finantsloven, og have Kjendskab til Texten og Titler i Finantsloven, fortælle os, at 900,000 Kr. betyder 80,000 Kr. eller 100,000 Kr. Naar man sammenligner Universitetet med Landbohøjskolen — jeg mener nu, at vi skulde lade Universitetet være udenfor Sammenligning med denne eller nogetsomhelst Andet — saa har Universitetet jo vistnok efter sit Navn en Berettigelse til at være universelt, ens for alle Stænder, som en Statsanstalt, der vedkommer os Alle, og som ingenlunde blot er en Embedsfabrik, uagtet den for meget er det. Men det er naturligvis en videnskabelig Anstalt, beklagelig nok den eneste i Landet; det vilde vistnok være godt for Videnskaben og for mange andre Ting, om vi havde en anden konkurrerende Anstalt, der vilde komme større Liv og Bevægelighed, hvis vi fik mere end 4 nordiske Universiteter. Men naar Universitetet kun koster 4—600,000 Kr. for hele dets Virksomhed, Løn af ca. 50 Professorer, Docenter, Lektorer osv., saa gjentager jeg — er det en for stor Mundfuld at sætte op her en Anstalt for 200 Landbrugselever med 51 Professorer som dem, Ministeren gav os forleden Dag efter en Recept, vi fik Udfast til ved Forhandlingen i Fjor. Deri er der aldeles ingen Sammenligning, og naar man kommer med noget Saadant i de mindre Landbrugeres Navn, saa siger jeg, at det er en fuldstændig Misforstaaelse, at vi paa denne Etikette: „Landbruget“ gaar ind paa Hvasomhelst. Det er Storbondepolitik, men ikke Agerbrugspolitik. — Med Hensyn til disse Konsulenter maa jeg udtale, at Hjælp til deres Uddannelse kan vel være Et, hvis det overhovedet er fornødent; men jeg tør benægte, at det er et Statsformaal at holde private Assistentter til Hjælp ved private Næringsveie, og Andet ere jo disse Konsulenter ikke. Ere de andet hos de Delegeredes Bestyrelser? Nei, de ere deres Sekretærer og Medhjælpere, Storhøndernes Medhjælpere. Vi faae jo at se, hvorledes det hele Konsulentvæsen vil udvikle sig, men jeg skulde gjerne tro, at de ogsaa bleve politiske Assistentter for en Politik, der ikke er Folkethingets, og saa vil jeg